

Csabuda Eszter

Könyvvizsgálói különjelentések tapasztalatai a 2007. évi beszámolók tükrében

**Az összevont felügyelet alá tartozó hitelintézetek
könyvvizsgálói által készített különjelentések
tapasztalatairól** 2008. november 28.

Jogszabályi háttér

- **2000. évi C. tv. 155-156. §**
- **Hpt. 136. § (1) és (2) bekezdése**
- **PSZÁF Felügyeleti Tanácsa és a Magyar Könyvvizsgálói Kamara közös ajánlása (FT 10/2006. (XI.30.) számú ajánlás)**
- **Könyvvizsgálati standardok (530, 315, 330)**

Hpt. 136. § (1) bekezdése

Vizsgálandó területek a hitelintézetek esetében:

1. Az értékelés szakmai helyessége
2. Az előírt és szükséges értékhelyesbítések és leírások elvégzése
3. Az előírt és szükséges tartalékok képzése
4. A szavatoló tőkére, a tőkemegfelelésre, folyamatos fizetőképességre, valamint az egyes pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szabályok betartása

Hpt. 136. § (1) bekezdése (folyt.)

5. Az eredményes, megbízható és független tulajdonlásra, illetőleg a prudens működésre vonatkozó jogszabályok, valamint az MNB tv., a pénzforgalomról szóló jogszabályok, a devizajogszabályok, illetve felügyeleti és jegybanki határozatok betartása.
6. Ellenőrzési rendszerek működésének értékelése.

Hpt. 136. § (2) bekezdése

Külön kiegészítő jelentés megküldése:

- Igazgatóságnak
 - Ügyvezetőnek
 - Felügyelő Bizottság elnökének
 - Felügyeletnek
 - MNB-nek
- a tárgyévet követő év május 31-ig.

A külön kiegészítő jelentés javasolt szerkezete és tartalma

Általános elvárások (6 pontban):

- Jelentőség és lényegesség megítélése a magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok alapján
- Figyelemmel a felügyeleti ajánlásokra, irányelvekre, módszertani útmutatókra
- Tudatni, hogy készült-e vezetői levél

A külön kiegészítő jelentés javasolt szerkezete és tartalma

Általános elvárások (folyt.):

- **Tőkekövetelmény vizsgálatánál a kereskedési könyvben szereplő tételek tőkekövetelményeire is ki kell térni**
- **Eszközminőség vizsgálatánál be kell mutatni az alkalmazott mintavételi módszert és arányokat**
- **Az összevont felügyelet alá tartozó intézmények esetében be kell mutatni a csoport egészének tőkehelyzetét is.**

Az ajánlásban meghatározott szempontok, tartalmi és formai elemek minimum követelménynek tekintendők.

Könyvvizsgálói különjelentések tapasztalatai

- **Vizsgált intézmény: 12 hiteleintézet**
- **Könyvvizsgálók:**
 - KPMG Hungária Kft.
 - Ernst & Young Kft.
 - Deloitte Kft.
- **Vezetői levél: 5 esetben**
 - IT rendszerhez
 - IFRS beszámolóhoz
 - Kiszervezett tevékenységek felügyeletéhez

Könyvvizsgálói különjelentések tapasztalatai

Általános elvárások tekintetében:

- ✓ Jelentés felépítése követi az ajánlásban foglaltakat
- ✓ Könyvvizsgáló nem tett bejelentést a Hpt. 134.§ által nevesített esetek miatt
- ! Alkalmazott mintavételi módszerek tekintetében néhány esetben nem történt meg a részletes bemutatás

Könyvvizsgálói különjelentések tapasztalatai

Az értékelés szakmai helyessége:

- Megfelelő számviteli politika (egyedi és konszolidált)
- ✓ Aktualizálás
- ✓ Csoportszintű prudenciális követelmények
- ✓ Kapcsolódó belső szabályzatok
- ✓ Valós értékelésre való áttérés
- ! Eszközminőség értékelés, egyedi tételek vizsgálata

Könyvvizsgálói különjelentések tapasztalatai

Értékhelyesbítések és leírások vizsgálata:

- ✓ **Értékvesztés elszámolás és CT képzés**
- ✓ **Devizatételek év végi átértékelése**
- ✓ **Valós értékelés bemutatása**
- ✓ **Befektetett pénzügyi eszközök értékelése**

Könyvvizsgálói különjelentések tapasztalatai

Tartalékképzés:

- ! Kockázati céltartalék és általános tartalék képzés
felhasználás bemutatása (könyvvizsgálói hiányosság)**
- ✓ **Lekötött tartalék vizsgálat**
- ✓ **Könyvvizsgálói vélemény**

Könyvvizsgálói különjelentések tapasztalatai

Tőke megfelelés, folyamatos fizetőképesség:

- ✓ Eszköz-forrás gazdálkodás (belső szabályozás, szervezeti keretek, kockázati kitettségi szintek, likviditási szabályzat, katasztrófa terv, likviditási sebezhetőség mérés)
- ✓ Tőkehelyzet, tőkeszámítás (táblázatos, szöveges, konszolidált szintű)
- ☐ Likviditást, tőkehelyzetet, jövedelmezőséget veszélyeztető tételek (negatív bizonyosság)

Könyvvizsgálói különjelentések tapasztalatai

Tőke megfelelés, folyamatos fizetőképesség:

- ✓ Nagy kockázatvállalás, befektetési korlát (negatív bizonyosság)
- ! Új tőkeszabályozásra (CRD) való felkészülés (a jelen állapot rövid bemutatása megtörtént, könyvvizsgálói minősítés hiányzik)

Könyvvizsgálói különjelentések tapasztalatai

Tőke megfelelés, folyamatos fizetőképesség:

- ✓ Tulajdonosi joggyakorlás (negatív bizonyosság)
- ✓ Belső szabályozottság (aktualizálás, hozzáférés, felülvizsgálat, módosítás)
- ✓ Információs rendszer, adatszolgáltatás (manuális adatbevitel, kézi korrekciók, adatszolgáltatás módosításának könyvvizsgálói javaslata)
- ✓ Felügyeleti határozatok végrehajtása

Könyvvizsgálói különjelentések tapasztalatai

Ellenőrzési rendszerek működése:

- ✓ Belső ellenőrzési rendszer
- ✓ FB szerepe
- ✓ Döntési jogkörök
- ✓ Belső ellenőrzési rendszer függetlensége

Könyvvizsgálói különjelentések tapasztalatai

Összefoglalás:

- ✓ Többségében megfelelő tartalmú és részletezettségű.
- ! Néhány esetben:
 - Hiányos a mintavételi módszer bemutatása és nyilatkozat hiánya a teljes sokaságra történő kiterjeszthezőségről,
 - Vezetői levél kiadására történő utalás elmaradása,
 - Nem tér ki a konszolidált beszámoló készítés szabályzatának és gyakorlatának az összhangjára,
 - CRD-re való felkészülés könyvvizsgálói minősítése hiányzik

Könyvvizsgálói különjelentések tapasztalatai

- ✓ A jelentések szerkezete megfelel a kiadott ajánlásnak és a tv-i előírásnak
- ✓ Szükségesnek látjuk az információ tartalom erősítését
- ✓ Kérjük a könyvvizsgáló saját véleményének rögzítését
- ! Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a vonatkozó FT ajánlás ez évben módosításra kerül.

**A további jó együttműködés reményében
köszönöm a figyelmet!**